

OBSAH

SLOVO ÚVODEM	1
<u>OBECNÁ ČÁST</u>	
1. HISTORIE NAUKY O CHOVÁNÍ ZVÍŘAT	2
1.1. Vymezení pojmu	2
1.2. Historické formování etologie – samostatného vědního oboru	2
2. ČLENĚNÍ ETOLOGIE	4
3. METODY ETOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ	6
3.1. Testy chování	8
3.2. Analýza etologického sledování	9
4. HOMEOSTÁZE, ADAPTACE, STRES	14
4.1. Stres	16
4.1.1. Mechanismus působení při stresu	18
4.2. Rozdělení stresů	24
4.2.1. Technologické stresy	24
4.2.2. Manipulační stresy	25
4.2.3. Nutriční stresy	26
4.2.4. Klimatické stresy	26
4.2.5. Etologické stresy	28
4.3. Vliv stresu na kvalitu masa	28
5. CHOVÁNÍ, JAKO NEJEFEKTIVNĚJŠÍ FORMA ADAPTACE	30
5.1. Pojem chování	30
5.2. Vrozené a naučené chování	32
5.2.1. Vrozené chování	32
5.2.2. Učení – adaptační modifikace chování	34
5.3. Základní formy chování	36
5.4 Biokomunikace	35
5.5. Poruchy chování	41
6. WELFARE CHOVU ZVÍŘAT	41
<u>SPECIÁLNÍ ČÁST</u>	
1. ETOLOGIE SKOTU	44
1.1. SMYSLOVÉ VLASTNOSTI SKOTU	44
1.2. ZÁKLADNÍ KATEGORIE CHOVÁNÍ	45
1.3. CHOVÁNÍ NA ZABEZPEČENÍ DENNÍCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB	46
1.4. SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ	54

1.4.1. Faktory ovlivňující sociální pořadí zvířat ve skupině	56
1.4.2. Způsoby komunikace skotu	57
1.4.3. Sociální uspořádání	59
1.5. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ	60
1.5.1. Sexuální chování býků	60
1.5.2. Sexuální chování samic	62
1.6. MATEŘSKÉ CHOVÁNÍ	63
2. ETOLOGIE PRASAT	68
2.1. POZNATKY Z ETOLOGIE DIVOKÝCH PRASAT A JEJICH VÝZNAM PRO PRAKTICKÝ CHOV	70
2.1.1. Smyslové vlastnosti divokých prasat	70
2.1.2. Sociální chování divokých prasat	71
2.1.3. Prostředí, klima a životní projevy	72
2.1.4. Přijímání potravy	73
2.1.5. Vlastnosti a chování divokých prasat ve vztahu ke kulturním plemenům	74
2.2. SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ PRASAT	75
2.3. HRA A BOJ	77
2.4. SOCIÁLNÍ USPOŘÁDÁNÍ	79
2.5. CHOVÁNÍ A ŽIVOTNÍ PROJEVY PRASAT	83
2.5.1. Chování a životní projevy kanců a prasnic	83
2.5.2. Sexuální chování kanců	85
2.5.3. Sexuální projevy prasnic	88
2.5.4. Vokalizace	91
2.5.5. Chování prasnic před porodem	91
2.5.6. Vlastní porod	91
2.5.7. Mateřské chování	92
2.5.7.1. Péče o selata	93
2.5.7.2. Kojení	94
2.5.8. Chování na zabezpečení životních potřeb	97
3. ETOLOGIE KONÍ	106
3.1. VLIV SMYSLOVÝCH SCHOPNOSTÍ NA CHOVÁNÍ KONÍ	106
3.2. SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ	109
3.2.1. Prvky sociálního chování koní	111
3.3. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ KONÍ	113
3.4. MATEŘSKÉ CHOVÁNÍ	115
3.5. ZÁKLADNÍ PROJEVY CHOVÁNÍ KONÍ	118
3.6. KOMFORTNÍ CHOVÁNÍ	120
3.7. KATEGORIE CHOVÁNÍ KONÍ	121
3.8. STRES	122
3.9. HLASOVÉ PROJEVY	122
4. ETOLOGIE DRŮBEŽE	124
4.1. SMYSLOVÉ VLASTNOSTI DRŮBEŽE	124

4.1.1. Ústrojí zrakové	124
4.1.2. Ústrojí sluchově rovnovážné	126
4.1.3. Hmat	127
4.1.4. Chut'	128
4.1.5. Čich	128
4.1.6. Paměť	128
4.1.7. Orientace v prostoru	129
4.2. SOCIÁLNÍ HIERARCHIE	130
4.2.1. Utváření sociálního pořádku	130
4.2.2. Vliv nového prostředí	135
4.3. BIOKLIMATICKÉ PODMÍNKY VE VZTAHU K ŽIVOTNÍM PROJEVŮM	135
4.3.1. Teplota	136
4.3.2. Vlhkost a proudění vzduchu	137
4.3.3. Větrání hal	137
4.3.4. Prach	138
4.3.5. Světlo	139
4.4. SPECIÁLNÍ ETOLOGIE DRŮBEŽE	140
4.4.1. Vztahy při odchovu kuřat	140
4.4.2. Rozmnožování	141
4.5. REAKCE NA HNÍZDA	145
4.6. ZÁSADY MANIPULACE S DRŮBEŽÍ Z HLEDISKA WELFARE	146
4.6.1. Systémy ustájení z hlediska welfare	146
4.6.2. Vyskladňování a transport drůbeže z hlediska welfare	151
5. ETOLOGIE OVCÍ	152
5.1. SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ OVCÍ	152
5.2. ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ PROJEVY	152
5.2.1. Příjem krmiva	152
5.3. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ	155
5.4. MATEŘSKÉ CHOVÁNÍ	156
5.5. KOMFORTNÍ CHOVÁNÍ	159
5.7. NETYPICKÉ (ZMĚNĚNÉ CHOVÁNÍ)	159
6. ETOLOGIE KOZ	160
6.1. ZÁKLADNÍ ŽIVOTNÍ PROJEVY	160
6.1.1. Příjem krmiva	160
6.1.2. Příjem vody	161
6.2. SEXUÁLNÍ CHOVÁNÍ	162
6.3. MATEŘSKÉ CHOVÁNÍ	163
6.4. HRAVÉ CHOVÁNÍ KŮZLAT A HLASOVÁ KOMUNIKACE	164
6.5. ZPŮSOBY CHOVU	165
6.6. SOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ	166
6.7. NETYPICKÉ (ZMĚNĚNÉ) CHOVÁNÍ	167
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	168
SLOVNÍČEK ODBORNÝCH VÝRAZŮ	168